

Kommunmodellen – servicebeskrivning

Kommunmodellen

Syftet med kommunmodellen är att göra det möjligt för personer som söker och får tillfälligt skydd (senare person) att bo där de har etablerat sig när de har anlänt till Finland. Det är fråga om en snabb och tillfällig lösning som innebär att kommunen producerar inkvarterings- och handledningstjänster åt en förläggning och de personer som söker och får tillfälligt skydd.

Kommunmodellen genomförs som ett gott samarbete mellan Migrationsverket, förläggningarna och kommunerna.

Centrala definitioner

Person som söker eller får tillfälligt skydd; Tillfälligt skydd är avsett för personer som flyr kriget i Ukraina. Syftet med tillfälligt skydd är att snabbt kunna erbjuda dessa personer temporärt skydd. Mer information: <https://migri.fi/sv/tillfalligt-skydd>

Person som söker internationellt skydd; En person som söker internationellt skydd (asyl) har ansökt om internationellt skydd i enlighet med 95 § i utlänningslagen (301/2004).

Lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011); Syftet med den s.k. mottagningslagen är att trygga försörjningen för och omsorgen om personer som söker internationellt skydd och får tillfälligt skydd. Lagen reglerar förläggningsverksamheten och mottagningstjänsterna på ett centralt sätt.

Förläggning är en plats där en asylsökande eller person som söker eller får tillfälligt skydd inkvarteras och där det ordnas mottagningstjänster och annan praktisk verksamhet som hör till mottagningen.

Mottagningstjänster och annan praktisk verksamhet som hör till mottagningen; Tjänster som hör till mottagningen är inkvartering, social- och hälsovårdstjänster, mottagnings- och brukspenning, arbets- och studieverksamhet, tolktjänster och stöd för frivillig återresa. Annan mottagningsverksamhet är till exempel rådgivning och handledning.

Migrationsverkets roll

Migrationsverket ser till att det finns tillräckligt med förläggningar och mottagningskapacitet.

Det ankommer på Migrationsverket att styra, planera och övervaka mottagningens och förläggningarnas praktiska verksamhet. Migrationsverket ger myndighetsanvisningar som stöd för den lagstiftning som styr mottagningsverksamheten.

Kommuner som deltar i kommunmodellen

I kommunmodellen deltar de kommuner som har ingått ett avtal med förläggningen i sin region om att agera enligt kommunmodellen och producera mottagningstjänster. Avtalet är en förutsättning för att ersättningar enligt kommunmodellen ska kunna betalas ut från och med 1.5.2022. Det är frivilligt för kommunerna att delta.

Migrationsverket fastställer vilken av förläggningarna i regionen som ansvarar för avtalet med respektive kommun och diskussionerna i anslutning till det.

Personer som omfattas av kommunmodellen

Kommunmodellen gäller endast personer som ansökt om och får tillfälligt skydd. Kommunmodellen gäller inte personer som endast har ansökt om internationellt skydd (asylsökande). Om en person har en anhängig ansökan om internationellt skydd och samtidigt har ansökt om och/eller fått tillfälligt skydd, kan hen delta i servicen och aktiviteterna enligt kommunmodellen.

En person som omfattas av kommunmodellen ska vara registrerad som klient vid en förläggning som ingått avtal med kommunen och man ska ha kommit överens med förläggningen om att personen hör till kommunmodellen. Kommunen ska omedelbart underrätta förläggningen om nya personer som kommer att omfattas av kommunmodellen.

Syftet med kommunmodellen är inte att personerna flyttas och överförs mellan kommunerna som deltar i kommunmodellen genom att flytta inkvarteringen från en kommun till en annan.

Kommunala tjänster i kommunmodellen

I kommunmodellen producerar kommunen inkvarteringstjänster för personer som söker och får tillfälligt skydd samt ger dem handledning och råd som berör inkvartering och vardagsliv. Förläggningen ansvarar för att ordna andra mottagningstjänster.

Kommunen svarar för tjänsternas och verksamhetens kvalitet och ändamålsenlighet.

Kommunmodellen och avtalet omfattar inte de tjänster och den verksamhet som kommunen annars ordnar åt personerna. Dessa tjänster och verksamheter är till exempel småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning, elevvård (inkl. skol- och elevhälsovård), barnskydd och brådskande hälso- och sjukvård i akuta situationer samt ordnande av covid-19-vaccinationer för personerna. Kommunen kan också erbjuda olika slags annan verksamhet som främjar integration och välbefinnande, såsom hobbymöjligheter.

Inkvarteringstjänst

Personer som omfattas av kommunmodellen inkvarteras i bostäder som ägs eller hyrs av kommunen och som uppfyller boendekraven. Enligt miljöministeriets förordning om bostadsutrymmen, inkvarteringslokaler och

arbetsutrymmen (1008/2017) avses med en sådan bostad en helhet med kök, kokvrå eller kokutrymme, som består av ett eller flera bostadsrum, som är avsedd för åretruntboende och som har en egen direkt ingång. Kommunen ansvarar för inkvarterings kvaliteten och ändamålsenligheten.

I den inkvartering som kommunen producerar ingår möbler och nödvändig utrustning, el, vatten, avfallshantering, servicearbeten, försäkringar samt återställande av bostaden efter att personen flyttat ut. Kommunen får ingen separat ersättning för dessa kostnader, utan dessa ingår i det dygnspris som betalas till kommunen.

Bostäderna som reserveras för inkvartering ska vara belägna på ett bra avstånd från kollektivtrafiken.

Kommunen eller någon annan instans får inte ta ut avgift eller kräva annat vederlag för inkvarteringen. Om kommunen beslutar att upphöra med en persons inkvartering i den bostad som erbjudits hen, ska både personen och förläggningen underrättas om detta minst 30 dagar innan inkvarteringen upphör.

Rådgivning och handledning

Till inkvarteringstjänsten hör rådgivning och handledning. Den dagliga rådgivningen och handledningen som omfattas av kommunmodellen sker i regel som kommunal verksamhet och inte från förläggningen.

Rådgivning och handledning omfattar åtminstone:

- Rådgivning och handledning i anslutning till boende
- Rådgivning och handledning i anslutning till skötseln av vardagliga ärenden (till exempel bankkonto, hobbyer, skattekort, ansökning till skola och småbarnspedagogik, kontakt till arbets- och näringsstjänsterna och ansökning om mottagningspenning)
- Annan rådgivning och handledning som det överenskommit om med förläggningen, till exempel sådant som gäller förläggningens verksamhet och mottagningsstjänsterna samt nödvändig informationsförmedling

Kommunen ska också handleda och hjälpa personen om hen behöver socialservice eller hälso- och sjukvårdstjänster. Kommunen ska samarbeta bra och intensivt med förläggningen och se till att informationsutbytet är ändamålsenligt och tillräckligt. Genom rådgivningen och handledningen strävar man också efter att utveckla personernas självständighet och hjälpa dem att uträtta ärenden på eget initiativ.

I den ersättning som betalas till kommunen för inkvartering har rådgivningen och handledningen beaktats. Kommunen kan producera rådgivning och handledning på det ändamålsenliga sätt som den önskar.

För samarbetet lämnar kommunen uppgifter om dem som arbetar med inkvarterings- och handledningstjänsterna och den personal som deltar i arbetet till förläggningen.

Kommunen kan använda sådana tolknings- och översättningstjänster som behövs för att producera handledningstjänsten och fakturera förläggningen för dem.

Ersättning för kostnader

Förläggningsen ersätter det kommunspecifika priset per inkvarteringsdygn som fastställts i avtalet om produktion av avtalsenliga inkvarteringstjänster och handledningstjänster. Priset betalas för varje inkvarterad person.

Kostnaderna för inkvarteringstjänster ersätts enligt följande beräkningsformel:

$$\frac{\text{(Kommunens kvadratmeterpris enligt ARA-hyresnivån)} \times \text{_____ €/m}^2 \times 60 \text{ m}^2 \text{ (tvåa)}}{3 \text{ personer/30 dygn}} + \text{övriga kostnader.}$$

Ersättningen för övriga kostnader är 2,4 € per person. I övriga kostnaderna ingår: Bostädernas möbler, el, vatten, avfallshantering, servicearbeten, försäkringar, restaurering av bostäder samt handledning och rådgivning till personerna.

Förläggningsen följer upp kommunmodellens inkvarteringsdygn som grundar sig på de klienter som registrerats i förläggningsens klientregister (UMA-registret). När registret sammanställs kontrolleras att de som hör till registret har sökt eller får tillfälligt skydd. Förläggningsen skickar den klientlista som hämtats från registret till kommunen efter utgången av varje månad, senast den tionde följande månad. Kommunen granskar listan och gör på basis av den en faktura till förläggningsen månatligen senast den 30:e dagen i den månad som följer efter faktureringsmånaden.

Kommunen ska tillsammans med förläggningsen fastställa antalet personer som söker och får tillfälligt skydd i kommunen vid den tidpunkt då avtalet ingås samt utifrån detta antal beräkna avtalets totala värde. Förläggningsen meddelar avtalets uppskattade totalvärde till Migrationsverket.

Förläggningsen ersätter inte kommunen för tomma, möblerade bostäder eller beredskap, utan för realiserade inkvarteringsdygn. Förläggningsen ersätter inte inkvartering av en person som registrerats som boende i en annan kommun eller förläggningsen. Förläggningsen ersätter inte heller kommunen för inkvartering av personer som bor i privat inkvartering enligt 18 § i mottagningslagen.

Beställaren ersätter tjänsteleverantören för ändamålsenliga och faktiska kostnader för tolknings- och översättningstjänster i anslutning till inkvarterings- och handledningstjänster enligt detta avtal.

Behandling av personuppgifter

Kommunen är personuppgiftsbiträde för de tjänster som den producerar i kommunmodellen. De personuppgifter som behandlas av kommunen och som uppkommer vid produktionen av tjänsterna ingår i förläggningsens klient- och/eller patientregister.

Kommunen använder sina egna datasystem för att producera tjänsterna.